

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 74/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED]; [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] právne zastúpených JUDr. Petrom Schmidlom, Záhorácka 11/A, Malacky, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 ECdo 14/2018 z 27. septembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2018 doručená spoločná ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka“), [REDACTED] a [REDACTED]

██████ (ďalej spolu so sťažovateľkou aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 ECdo 14/2018 z 27. septembra 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 37 Er 4181/2006 z 21. apríla 2015 vydaným vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) vyhlásil exekúciu vedenú proti sťažovateľom za neprípustnú. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal oprávnený odvolanie, o ktorom sudca okresného súdu rozhodol uznesením č. k. 37 Er 4181/2006-389 z 12. novembra 2015 (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu“) tak, že návrh sťažovateľov ako povinných na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú zamietol.

Sťažovatelia podali proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú odvolanie. Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením č. k. 21 CoE 237/2016-445 z 13. júna 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia 25. novembra 2017 dovolanie, o ktorom najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že dovolanie ako neprípustné odmietol. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že „...proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave nie je dovolanie prípustné s poukázaním na ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 01.04.2017, pričom v danom prípade Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozhodol dňa 13.06.2017.“.

4. Podľa názoru sťažovateľov došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie tým, že «Najvyšší súd SR podľa nášho názoru nesprávne právne aplikoval na predmetnú vec ustanovenie § 202 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 01.04.2017, v zmysle ktorého „Dovolanie ani dovolanie generálneho

prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné“. Sťažovatelia zásadne nesúhlasia s touto právnou aplikáciou, lebo podľa prechodného ustanovenia § 243h ods. 1 Exekučného poriadku sa exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017 a Exekučný poriadok účinný do 31.03.2017 neustanovuje neprípustnosť dovolania proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní. Skutočnosť, že uznesenie odvolacieho súdu bolo vydané v čase účinnosti novelizovaného Exekučného poriadku, nie je preto právne relevantná, lebo predmetné exekučné konanie bolo začaté pred dňom 01.04.2017.».

5. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1.) Základné právo sťažovateľov na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb., uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Tdo 1/2013 (správne má byť sp. zn. 8 ECdo 14/2018 z 27. septembra 2018, pozn.), porušené bolo.

2.) Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8 ECdo 14/2018 zo dňa 27.09.2018 zrušuje a vec vracia tomuto súdu, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3.) Najvyšší súd je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene

a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

10. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

12. Z § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom.

Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom (obdobne predtým § 20 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov účinného v čase do 1. marca 2019).

Sťažovateľka k ústavnej sťažnosti nepriložila splnomocnenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, a preto je ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa sťažovateľky, resp. podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľkou potrebné odmietnuť z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

13. Vo vzťahu k podaniu ústavnej sťažnosti sťažovateľmi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom nimi označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Podstata ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu spočíva v tvrdení sťažovateľov, že najvyšší súd nesprávne aplikoval časovú pôsobnosť § 202 ods. 4 Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017, ktorý sa vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu nemal použiť.

15. Najvyšší súd poukázal na to, že § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v prechodnom ustanovení vo vzťahu k opravným konaniam, teda ani k dovolaciemu konaniu, neurčil žiadne pravidlo a keďže uznesenie krajského súdu, ako aj uznesenie najvyššieho súdu boli vydané už za jeho účinnosti, je potrebné vychádzať z princípu jeho okamžitej aplikability.

16. Ústavný súd uvádza, že najvyšší súd v súvislosti s okamžitou aplikabilitou podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku viacerými rozhodnutiami (napr. sp. zn. 6 ECdo 3/2017, 6 ECdo 7/2017, 6 ECdo 9/2017, 6 ECdo 11/207, 6 ECdo 13/2017 a najmä sp. zn. 6 ECdo 15/2017, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2018) judikoval, že jej použitie je nevyhnuté, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky. Dovolanie musí byť podané (dovolacie konanie začaté) a zároveň rozhodnutie, proti ktorému dovolanie smeruje, musí byť vydané za účinnosti „novej“ procesnej úpravy Exekučného poriadku účinnej od 1. apríla 2017.

17. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol: «Podľa CSP sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok. Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak (pozri § 2 CSP). Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania „iným“ zákonom v zmysle § 2 CSP je tiež zákon Č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017 dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.

V danom prípade odvolací súd rozhodol 13. júna 2017. Dovolanie, ktoré bolo podané 27. novembra 2017, smeruje „proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní“. Najvyšší súd preto dovolanie povinných, prípustnosť ktorého je ustanovením § 202 ods. 4 Exekučného poriadku výslovne vylúčená, odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.»

18. Ústavný súd uvádza, že účelom princípu okamžitej aplikability procesných noriem, teda použiteľnosti „nových“ procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa „starej“ úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých

konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (II. ÚS 185/2018).

19. Ústavnú sťažnosť podanú sťažovateľmi treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len

v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

21. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017).

22. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), vyslovenia porušenia ktorého sa sťažovatelia dovolávajú, zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (m. m. I. ÚS 26/94). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (m. m. II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

23. Ústavný súd považuje v zmysle uvedeného spôsob, akým najvyšší súd odôvodnil aplikovanie „nového“ ustanovenia o dovolaní v Exekučnom poriadku, za ústavne konformný a konštatuje, že mu nemožno vytknúť vady, ktoré by viedli k porušeniu práv vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je ústavne udržateľné a podľa ústavného súdu mu nemožno vyčítať svojvoľnosť či neodôvodnenosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť napadnutého uznesenia.

25. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľmi označených práv, dospel k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju z tohto dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2019